

PARTNERSCHAP
OPLEIDEN IN DE SCHOOL

'WELKE IMPACT
MAAK JIJ?'

VERSLAG SYMPOSIUM 'STARTENDE LERAREN EN HUN NETWERK'

15 JUNI 2022

Het is 15 juni 2022, een zonovergoten woensdagmiddag in Eindhoven. Met zo'n 100 POS'ers hebben we ons verzameld in het conferentiecentrum op de High Tech Campus voor het symposium 'Startende leraren en hun netwerk'. Het belooft een inspirerende middag te worden, rondom de vraag: startende leraren aantrekken én behouden, hoe pakken we dat samen aan?

Met een handig herbruikbaar POS notitieschrift begeven we ons naar de grote zaal. Joost van Berkel, hoofdcoördinator van het POS, leidt ons door de dag en nodigt de eerste sprekers uit op het podium. Ankie de Laat, bestuurder van ATO-Scholenkring tevens penvoerder POS, en Nus Waleson, directeur van Fontys Hogeschool Kind en Educatie, heten ons welkom. Ze benadrukken het belang van goede begeleiding van startende leraren. Immers, de uitval is groot en dat is doodzonde. Voor de starters zelf, voor het onderwijs en voor de wereld van morgen. Dus, aldus Nus, laten we starters warm onthalen en zeggen: 'Wat fijn dat jullie onze nieuwe collega zijn en laten we samen zorgen dat jullie dat blijven.'

*'Samen opleiden stopt niet nadat een student is afgestudeerd,
het heet alleen anders: samen professionaliseren.'*
Nus Waleson

Keynote speech

Na de introductie is het woord aan voormalig topsporter Mark Tuitert. Geboeid luisteren we naar zijn verhaal. Over een droom die steeds maar geen werkelijkheid wordt. Over offers die Mark moet brengen om zijn droom te bereiken en over de vraag of dat het allemaal waard is. In de jaren dat hij topschaatser is, gaat Mark op zoek naar antwoorden. Hij vindt inspiratie bij grote Noorse schaatsers en bij Romeinse filosofen. Hij vindt steun bij zijn coach ('Een arm om je heen, zo simpel kan het zijn'), zijn team ('In een treintje hou je elkaar uit de wind') en zijn omgeving. En hij voert de innerlijke strijd om het beste uit zichzelf te halen. Op de momenten dat het erop aankomt en hij bloednervus aan de start staat, vraagt hij zich af: waarom doe ik dit ook alweer? Maar hij weet:

PARTNERSCHAP OPLEIDEN IN DE SCHOOL

dit is wat ik wil. Ik moet mijn angst onder ogen zien en moedig zijn. Mijn talent inzetten en karakter tonen. Met zijn verhaal laat Mark Tuitert zien dat de weg naar succes gepaard gaat met zweet en tranen, met vallen en opstaan. Er zijn geen garanties en je hebt veel niet in de hand. Maar als je in actie komt en impact durft te maken met dat waar je wel invloed op hebt, kunnen er mooie dingen gebeuren.

'Alles is teamwork'
Mark Tuitert

Dialogsessie

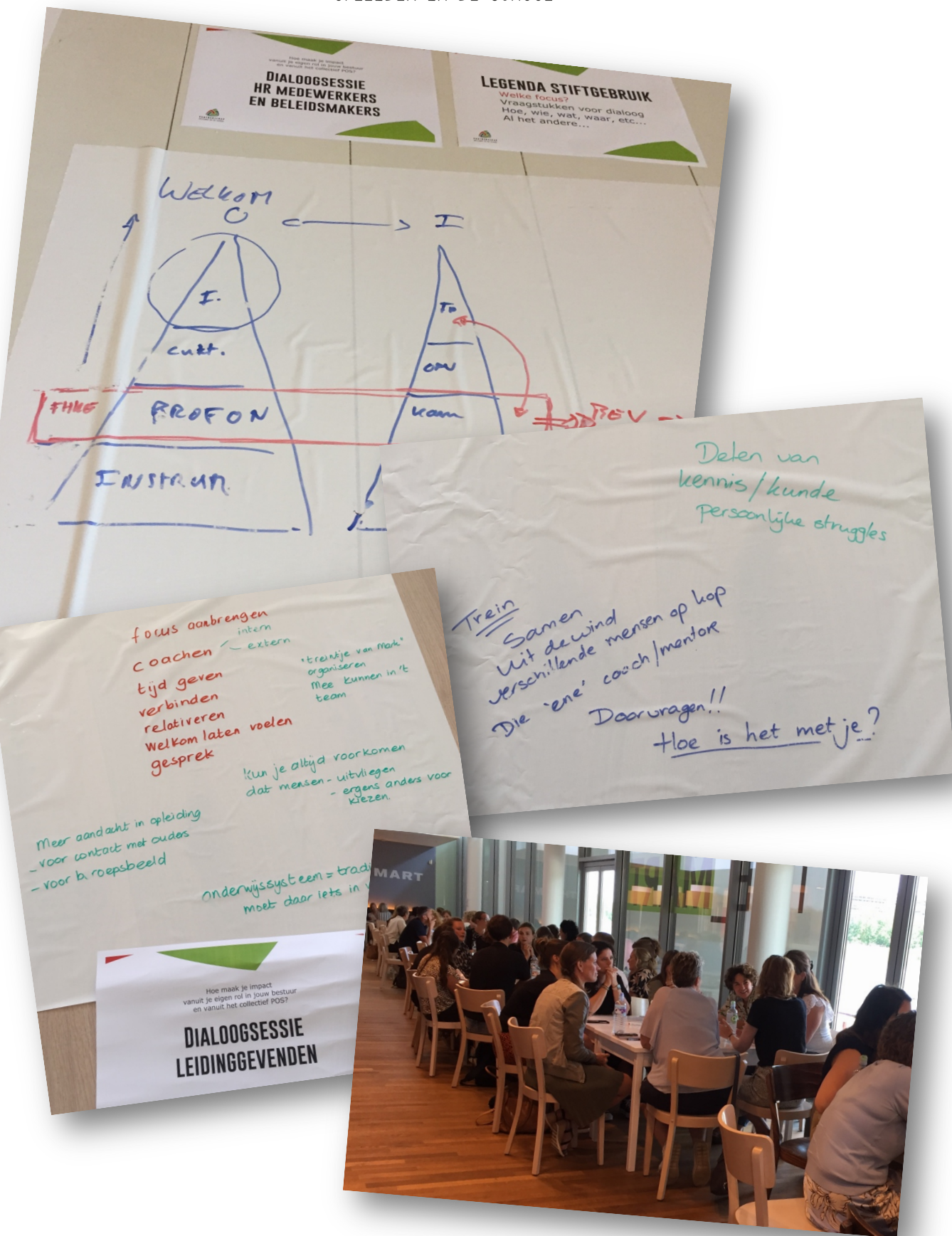
Opgeladen maken we ons op voor het volgende programmaonderdeel: de dialogsessie. In groepen gaan we het gesprek aan: waarmee kan ik, en waarmee kunnen we samen, impact maken? Hoe maken we het verschil voor de startende leraar, zodat die met vertrouwen en vitaliteit voor de klas kan (blijven) staan?

Het lijkt vaak in kleine dingen te zitten: als leidinggevende of mentor even tijd maken voor die starter om te vragen hoe het gaat. Betrokkenheid tonen. Laten zien hoe het kan, een voorbeeld zijn voor wie nog niet weet van de hoed en de rand. Maar ook: de stem van de starter horen. En beseffen dat er niet één soort starter is, maar dat iedereen zijn eigen achtergrond en behoeften heeft. Daarbij is het ook goed om als sector naar onszelf te kijken; bieden we genoeg beweegruimte voor bijvoorbeeld zij-instromers? En kunnen we nog beter maatwerk leveren zodat we iedereen die talent en kwaliteiten heeft en het onderwijsavontuur wil aangaan, ook echt kunnen verwelkomen?

**'WAT IS
JOUW
DROOM?'**

PARTNERSCHAP OPLEIDEN IN DE SCHOOL

PARTNERSCHAP OPLEIDEN IN DE SCHOOL

Innovatieteams inductiefase

Na een korte pauze met koek en fris gaan we terug naar de grote zaal voor een verslag vanuit de innovatieteams inductiefase in de regio Veghel (SAAM* Scholen), Venlo (Akkoord!) en Den Bosch (Talentis). De innovatieteams richten zich op een complex vraagstuk van een school of groep scholen die voorloopt op het thema begeleiden in de inductiefase en ontwikkelen daarvoor een oplossing. Elk team wordt gevormd door een starterscoach, een of twee startende leraren), een leidinggevende, een afstudeerstudent of ervaren leraar en een opleidingsdocent, met een maximum van 6 deelnemers. In elke POS-regio zal een pilot met het innovatieteam plaatsvinden. De teams worden begeleid door de projectleiders van de pilot 'Doorlopende begeleiding startende leraren' en Henderijn Heldens van het lectoraat van FHKE.

De zes vertegenwoordigers van de innovatieteams vertellen hoe avontuurlijk het voelde om met hun opdracht aan de slag te gaan en iets te ontwikkelen, niet wetend waar de reis naartoe zou leiden. De ontwerptool van het lectoraat bood veel houvast om vanuit meerdere perspectieven ideeën te verzamelen, die te trechteren en zo tot een antwoord te komen op de vraag: welk probleem van wie gaan we waarmee oplossen? Het proces leverde iedereen veel voldoening op: 'Het was fijn om buiten de dagelijkse hectiek even stil te staan met elkaar, zodat je daarna weer met nieuwe energie verder kunt.' 'Ik heb ervaren hoe zinvol het is om te kijken naar kracht en mogelijkheden in plaats van belemmeringen.' 'Hoewel we in het dagelijks leven allemaal een andere functie vervullen, voelde het in het team heel gelijkwaardig. Ik ben trots op wat we samen hebben bereikt.'

De oplossingen die de innovatieteams hebben bedacht, zijn zeer de moeite waard om te bekijken en om in je eigen organisatie toe te passen. En de innovatieteams ontvangen graag jouw feedback. Kijk voor meer info op de website van het POS:

www.partnerschapopleideninideschool.nl/professionaliseren/innovatieteams-inductiefase-pos

PARTNERSCHAP OPLEIDEN IN DE SCHOOL

De online werkomgeving 'Startende leraren in een professionele teamcultuur'

Lector Anje Ros neemt ons mee naar de online werkomgeving 'Startende leraren in een professionele teamcultuur', die bij deze officieel wordt gelanceerd. Deze werkomgeving ondersteunt startende leraren en hun begeleiders om ervoor te zorgen dat starters zich snel thuis voelen in de school, hun werk optimaal kunnen doen, zonder zichzelf te overvragen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het gaat dus niet over het lesgeven, maar om alles eromheen. De werkomgeving ondersteunt leidinggevenden ook bij de verdere ontwikkeling van een professionele teamcultuur, waarin niet alleen starters, maar alle leraren zich thuis voelen. Als eenieder vanuit zijn eigen rol systematisch werkt aan een professionele cultuur, worden het werkplezier en de ontwikkeling van startende leraren en hun collega's en daarmee de kwaliteit van het onderwijs versterkt.

Startende leraren in een professionele teamcultuur
Voor starters, begeleiders en leidinggevenden

Home

Dashboard

Analyse

Acties

Werkplan

Werken in een professionele teamcultuur

Deze werkomgeving ondersteunt startende leraren en hun begeleiders en leidinggevenden om ervoor te zorgen dat starters zich snel thuis voelen in de school, hun werk optimaal kunnen doen, zonder zichzelf te overvragen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het gaat dus niet over het lesgeven, maar om alles erom heen.

De werkomgeving ondersteunt leidinggevenden bij de verdere ontwikkeling van een professionele teamcultuur, waarin niet alleen starters, maar alle leraren zich thuis voelen. Als een ieder vanuit zijn eigen rol systematisch werkt aan een professionele cultuur, worden het werkplezier en de ontwikkeling van startende leraren en hun collega's en daarmee de kwaliteit van het onderwijs versterkt. Vanwege het lerarentekort is het belang hiervan groter dan ooit.

Drie dimensies

Uit onderzoek van onder andere Kelchtermans naar professionele leraren en een professionele cultuur blijkt dat er drie dimensies van belang zijn om werkplezier te ervaren en optimaal te functioneren:

- Samenwerking en communicatie
- Ontwikkeling en expertise
- Eigenaarschap en vitaliteit

Met 'vitaliteit' wordt bedoeld dat je ruimte voelt om voor jezelf goede keuzes te maken en voor jezelf te zorgen, bijvoorbeeld door je grenzen aan te geven en veerkracht te ontwikkelen.

Over de leeromgeving →

PARTNERSCHAP
OPLEIDEN IN DE SCHOOL

Samenwerking en communicatie

toelichting

Volgende →

Ontwikkeling en expertise

toelichting

Volgende →

Eigenaarschap en vitaliteit

toelichting

Volgende →

Startende leraren hebben zelf veel invloed op hun eigen werkplezier, maar ook begeleiders en leidinggevenden kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Deze werkomgeving laat zien hoe startende leraren hier zelf aan kunnen werken en hoe begeleiders hen daarbij kunnen ondersteunen. Uit onderzoek van onder andere Kelchtermans naar professionele leraren en een professionele cultuur blijkt dat er drie dimensies van belang zijn om werkplezier te ervaren en optimaal te functioneren: Samenwerking en communicatie, Ontwikkeling en expertise, Eigenaarschap en vitaliteit. In de werkomgeving kun je voor deze dimensies vanuit drie rollen een analyse maken, acties kiezen en een werkplan maken: de starter, de begeleider, zoals de starterscoach of een naaste collega (mentor, maatje), en de schoolleider.

Deze prachtige tool is vrij te benaderen via de website van het Platform Samen Opleiden:
<https://startende-leraren.platformsamenopleiden.nl/#/>

PARTNERSCHAP
OPLEIDEN IN DE SCHOOL

'WIE IS VOOR JOU EEN
INSPIRATIEBRON?'

Afsluiting

Ter afsluiting van deze inspirerende middag roept Joost van Berkel de organisatoren het podium op: projectleiders Claudia van Eggelen-Lammerding en Patrick Scheijvens. Zij bedanken de aanwezigen voor hun komst en wijzen op de mogelijkheid om zelf mee te doen aan de pilot Doorlopende begeleiding startende leraren. Alle informatie, én de toffe animatie waarmee de middag werd geopend, is te vinden op de website van het POS: www.partnerschapopleidenindeschool.nl/professionaliseren/pilot-doorlopende-begeleiding-van-startende-leraren

'Wij zijn met elkaar het schaatstreintje.'
Claudia van Eggelen-Lammerding, projectleider

'Vanuit mijn eigen ervaring als starter, docent aan de pabo en directeur van een basisschool weet ik hoe wezenlijk het is om de startende leraar in zijn kracht te zetten. Er is niet één weg, het is maatwerk. Wij kunnen samen het verschil maken.'
Patrick Scheijvens, projectteam